

Předložená bakalářská práce je převážně etnologicky zaměřeným popisem významné části mongolské materiální kultury, totiž mongolské obuvi. Pro Mongoly, národ jezdců, žijící ve výrazně chladném podnebí, jsou boty významnou součástí oděvu a není proto divu, že se k nim váže množství folklórních útvarů a zvyků. Přes tento jejich význam je dosavadní bádání omezené a literatury na dané téma existuje překvapivě málo.

Diplomantka se ve své práci nakonec zaměřila především na materiální, technické a estetické aspekty mongolské obuvi, část své práce však věnovala i folklóru a tradicím spojeným v mongolském prostředí s obuví.

Předložená práce se skládá ze šesti kapitol. První, úvodní kapitola, je obecnou charakteristikou mongolské obuvi, tedy její nejrozšířenější chalchské varianty s detailním popisem jejích součástí. Druhá kapitola se zaměřuje na ornamenty, které mají zásadní význam v mongolském umění obecně a jako nositelé symbolických významů samozřejmě především v užitém umění. Třetí kapitola si všímá variant teritoriálních a vzniklých ke zvláštním příležitostem. Čtvrtá kapitola popisuje zpracování dvou nejdůležitějších materiálů, použitých při výrobě bot – kůže a plsti. V páté kapitole se diplomantka věnuje folklórním a rituálním reflexím obuvi v mongolské kultuře a poslední, šestá kapitola je popisem exponátů, které autorka našla v Náprstkově Muzeu a identifikovala jako mongolské.

Veronika Havlíčková se dlouhodobě věnovala zkoumání mongolské obuvi v terénu a v Náprstkově Muzeu a poznatky, které takto shromáždila, jsou bohaté a mnohdy nové. Zároveň ke své práci shromáždila prakticky veškerou existující literaturu k tématu, jak mongolskou, tak zahraniční.

Práce je přínosná jednak svým zaměřením na materiální kulturu, které je na našem oboru vzácné, jednak přesahy, které téměř ve všech kapitolách uvádějí konkrétní popisy do širších souvislostí. V první kapitole tak autorka poukazuje na multifunkčnost mongolského oděvu, který je obecným znakem mongolských užitkových předmětů a souvisí hluboce s kočovnickým pojetím světa a filozofií. Ornamenty, o nichž hovoří druhá kapitola, jsou základními stavebními kameny mongolského uměleckého „myšlení“ a zde podaný výčet hlavních druhů ornamentů může být v budoucnu základem pro další bádání tímto směrem. Třetí kapitola přináší především zajímavé detaily o zvláštích camových a zápasnických bot. Popis zpracování kůže, který najdeme ve čtvrté kapitole, je pravděpodobně prvním popisem tohoto procesu u Mongolů v češtině. Symbolický a v širším pojetí i rituální kontext bot jako významného užitkového předmětu je v mongolské kultuře velice bohatý. Autorka v páté kapitole své práce shrnula základní oblasti, v nichž se symbolické souvislosti bot projevují, a shromáždila množství příkladů. Zvláště tato kapitola vyzývá k dalšímu a hlubšímu rozpracování v budoucnosti.

Předložená práce je napsána s velkým citem pro přehled a systém, jednotlivé části tvoří smysluplné celky, které na sebe logicky navazují a zároveň poskytují východiska pro další bádání.

Bakalářskou práci Veroniky Havlíčkové doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit jako výbornou.

Veronika Zikmundová

V Urumči dne 20.9.2010